

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:
Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.
Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobota, 17. septembra 1939.

ŠTEV. 27.

Ko grme topovi . . .

Četrtek, 7. septembra.

Nemško prodiranje na Poljskem se nadaljuje. Brez boja so zasedli Krakov, Kielce, Pjotrkov, Bidgošč, Cjehanov in Plonsk. Poljaki se umikajo na glavno, močno utrjeno obrambno črto, ki je v bližini glavnega mesta Varšave.

Močno deževje je začelo po vsej Poljski, kar gre zelo v prilog poljski obrambi. Cele pokrajine so tako razmočene, da je vsako prodiranje nemških tankov in težkih oklopnih vozil skoro nemogoče.

Slovaški poslanik v Varšavi je pozval po radiu naj se slovaško prebivalstvo upre sedanjemu slovaški vladi. Slovaška vlada ga je takoj odstavila.

Med Renom in Mozelo so Francozi zavzeli po silnem topniškem ognju več nemških strojniških gnezd. Bobneči ogenj, ki naj prepreči zbiranje nemških čet, se nadaljuje na vsej fronti. Vse Nemce, ki živijo v Franciji, so spravili v koncentracijska taborišča, njih imetje pa zaplenili. V Parizu je bil alarm za letalski napad.

Angleška letala so se pojavila nad Nemčijo, kjer so se spoprijeli z nemškimi letali. Nemški bombniki pa so se pojavili v bližini Anglije.

Angleži so razpustili angleško komunistično stranko. Lokale so zaprli, premoženje pa zasegli.

Več nemških ladij, ki so jih našli na odprtem morju, so angleške ladje potopile.

Belgijska vlada je odobrila dve milijardi belgijskih frankov za obrambo.

Vseameriška konferenca, ki se naj bi sestala koncem tega meseca v Panami, bo imela namen, da odvrne vojno nevarnost od ameriške celine.

Petek, 8. septembra.

Nemci naglo prodirajo proti Varšavi, v čigar bližini se pripravljajo Poljaki na odločilne spopade. Nemška težka artilerija že obstreljuje neposredno okolico Varšave. Na stotisoče beguncev zapušča ogroženo prestolnico.

Poljaki poročajo, da so zbili zopet mnogo nemških eroplanov in da se v redu umikajo na novo brambeno črto.

Francoska težka artilerija nadaljuje z obstreljevanjem nemških postojank, medtem ko se francoska pehota utrjuje na osvojenih položajih. 10 angleških divizij je bilo pripeljanih v Francijo. Angleška pomoč Franciji je tokrat večja kot leta 1914.

Slovaki uspešno napadajo Poljake z boka. Če Nemci zmagajo, dobe za plačilo velik del poljskega ozemlja. To so jim Nemci obljubili.

Hitler je obiskal fronto tam, kjer so bile najbolj krvave bitke.

Češka legija se je ustanovila v Angliji.

Južna Afrika je napovedala Nemčiji vojno. Tudi v drugih angleških kolonijah so v teku vojaške priprave za pomoč Angliji.

Italija je vpostavila zopet pomorske in železniške zveze z Francijo, ki jih je bila prekinila. To smatrajo za znak, da bo Italija ostala nevtralna.

Sobota, 9. septembra.

Nemci so baje zasedli poljsko prestolnico Varšavo, ki so jo Poljaki po kratkem boju izpraznili, nakar so se umaknili proti Bugu. Po Nemčiji je zavladalo silno navdušenje. Nemška poročila pravijo, da je bilo ujetih 125.000 Poljakov ter zaplenjenih 126 topov kakor tudi večje število oklopnih avtomobilov.

Poljaki poročajo, da se v redu umikajo na pripravljene položaje in da so njih letala dospela do Berlina in spotoma bombardirala več nemških mest.

Na francosko-nemški meji se vrše boji med obema pasovoma utrd, ki so jih bili zgradili Nemci in Francozi. Večja ofenziva se je začela v okolici nemškega mesta Saarbrückna, kjer je poseglo v boj 600 francoskih tankov. Nemci se ogorčeno branijo. V borbah sodeluje več sto nemških in francoskih letal.

Angleži pošljejo milijon mož v Francijo. Angleška letala so izvršila četrti izvidniški polet nad Nemčijo in odvrгла nad tri in pol milijona letakov. Angleška mornarica je potopila eno nemško podmornico. Začeli so preganjati angleške komuniste.

Več angleških parnikov so potopile nemške podmornice. Pristanišča nevtralnih držav so polna nemških ladij, ki so se tja zatekla pred angleškimi vojnimi ladjami, ki jih love.

Nedelja, 10. septembra.

Francozi vedno bolj pritiskajo na nemško mejo, kjer so izbojevali že znatne krajevne uspehe. Ponekod prehajajo Nemci v protinapad. Radi teh borb prihaja vedno več nemških divizij na francosko fronto. Nemci izpraznjujejo obmejna mesta radi neprestanih letalskih napadov.

Angleška letala so izvršila peti polet nad Nemčijo in odvrгла mnogo letakov. Skupno s francoskimi so skušala napasti nemško prestolnico Berlin.

Za vse one moške, ki v Franciji niso vojaški obvezniki, je vlada zvišala davek za 15%.

Poljaki zanikajo, da bi Nemci zasedli njihovo prestolnico Varšavo. Poročila govore o hudih pouličnih bitkah, ki se tam razvijajo. Sovražnik je še oddaljen 6 km od mesta.

Kljub vojni še niso utihnile vesti o miru. Govori se, da bo Hitler baje po zavzetju Poljske stavil nove predloge za mir, pri čemer ga bo podpirala Italija. Listi tudi pišejo, da bosta Pariz in London take ponudbe gladko odklonila.

Vsa poslaništva so se izselila iz Varšave.

Večje število angleških in francoskih letal je priletelo Poljakom na pomoč.

Nemški ministrski predsednik Göring je imel v radiu govor, v katerem je razlagal namen, ki jih zasleduje Nemčija v tej vojni.

Vodilni nemški listi pišejo, da bi razširjenje vojne na Balkan samo oškodovalo nemške gospodarske interese, kar si pod nobenim pogojem ne žele.

Rusija je sklenila, da vse države, ki bi hotele pri njej kupovati, morajo plačati vse blago takoj v zlatu.

Ponedeljek, 11. septembra.

Poljski vojski, kateri je grozila obkolitev od nemških čet, se je posrečil umik iz Poznanjskega. Vlada se bo preselila na rusko mejo. V predmestjih Varšave se

še vedno vrše boji in Poljaki branijo vsako ped svoje zemlje. Silne izgube povzročajo Nemcem četniška vojna v zaledju zasedenega ozemlja. Ženske, starci in celo otroci napadajo osamljene nemške posadke.

Na zapadni fronti proti Franciji, so Nemci izvršili protinapad, ki pa ni izpremenil položaja.

Angleški vojni kabinet je izdal navodila naj ministrstva izdelajo svoje načrte s predpostavko, da bo vojna trajala tri leta.

Kanadski parlament in senat sta sklenila, da stopi država v vojno z Nemčijo.

V Rusiji je bila izvršena delna mobilizacija glede na razvoj vojne v Poljski. V Moskvi naglašajo, da kopičenje ruske vojne sile ni naperjena proti Poljski ampak mora skrbeti za obrambne ukrepe, ker lahko prinese nadaljnji razvoj dogodkov v Evropi vsa mogoča presenečenja.

Švica je izvedla popolno mobilizacijo in ima pod orožjem nad pol milijona dobro opremljenih vojakov. Slične previdnostne ukrepe so izvršile tudi vse severne države.

Torek, 12. septembra.

Nemci neprestano bruhajo ogenj na Varšavo in zbirajo ogromne vojne sile, da bi junaško in obupno se braneče Poljake prisili k predaji. Samo v enem dnevu so nemški eroplani 40 krat bombardirali mesto. Odpor poljske vojske je nadvse junaški.

Poljaki trdijo, da je glavni del poljske vojske še nedotaknjen in da bo nudil nezlomljiv odpor. Poljska vlada se je iz Lublina preselila v Kremenice, ki so 30 km od poljsko-sovjetske meje.

Francozi močno pritiskajo na nemški trdnjavski pas — Siegfriedovo črto. Vsi nemški protinapadi so po francoskih poročilih bili odbiti. Dosedaj so francoski oddelki baje zasedli že 900 kvadratnih km nemškega ozemlja. Nemci so sestrelili tri francoska letala nad nemškim področjem.

Nemške podmornice so ponovno potopile 3 angleške trgovske ladje.

Litva hoče pasti Poljski v hrbet in zasesti Vilno, ki je nekoč pripadala njim.

M. Sobota, dne 12. septembra 1939.

Zle slutnje so se uresničile. Kar se je nabiralo mesece in mesece na evropskem obzorju, se je sprožilo in pokopalo sleherni nado, da bi se narodil sporazumel med seboj na miren način. Pet in dvajset let je še le minulo, ko je prav tako začelo bojevanje na evropskih tleh. Kljub temu da so takrat milijoni in milijoni izkrevavali na bojnih poljih, da so se nepregledne armade pohabljenec vračale iz bojišč na domove, da so tisočere in tisočere matere in žene zaplakale, ko je ugasnila zadnja nada, da bi se vrnil sin in mož, da so trume zapaščenih otrok s strahom in žalostjo čakale negotovost jutrnjega dne, se narodil v Evropi niso ustrašili, da bi še enkrat prišli za orožje in še enkrat priklicali veliki petek na človeštvo. Sedaj zopet začena svoj križev pot in nihče ne more izmeriti strmin, ki ga čakajo.

Nekaj pa moramo pri tem povdariti. Napačno bi bilo mišljenje, da so z začetkom sovražnosti med sprtimi tabori prenehala diplomatska prizadevanja, kar bi dalo sedanjemu stanju dokončno obliko. Značilen glas prihaja iz Amerike, ki pravi, da bo Hitler po odločilnih uspehih na Poljskem sklical mednarodno konferenco, ki naj bi v nekakšnem premirju razpravljala o nemških pogojih ureditve nemško-poljskega spora. Tem ameriškim glasovom pa ni mnogo verjeti, ker Anglija in Francija sta stavile za prvi pogoj medsebojnega razgovaranja popolno izpraznitev poljskega ozemlja, ki so ga že zasedle nemške čete. Nemčija pa je ta pogoj zavrnila, poleg tega pa se je še oglasil London in Paris z odločno besedo, da tudi morebitni sporazum med Nemčijo in premagano Poljsko ne bodo nikdar priznali.

Kaj pa Italija? Mussolini se slej ko prej trudi za miren izhod iz sedanjega konflikta. Izgleda pa, da se je Italija odločila za čakanje, za kar se je glede Evrope odločila tudi Japonska. Izjava italijanske vlade, da ne bo podvzela nobene pobude vojaško operativnega značaja še ne pomeni nevtralnost, s katero se država odreka slehernemu vmešavanju v sovražnosti drugih. Italijani hočejo imeti „pravičen mir“, ki zagovarja nemške težnje po popravilu mej, kakor jih je začrtala mirovna pogodba po svetovni vojni.

Velika uganka v tem sporu je tudi Rusija. Po nemško-ruskem nenapadnem paktu je sicer vezana na nevtralnost, kar pa ne izključuje možnosti drugačnih ruskih odločitev. Največ jasnosti je še v taboru nevtralnih držav, v katerem je zbran velik del sveta. Tega sestavljajo predvsem male države. V trenutnem položaju pa je le eno gotovo, da bo pri vsem tem odločila opredelitev Zedinjenih držav Severne Amerike, ki bo odločilno premaknila jeziček na evropski tehtnici, kakor je to storila že nekoč.

Iz naše države

Ugodne posledice sporazuma so se javno pokazale prav v teh dneh. Ko je vsa država nad vse slovesno obhajala rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. se je v tem pogledu zlasti postavila Hrvatska. Na ta dan so bile v zastavah vse hiše v Zagrebu.

Ob priliki kraljevega rojstnega dne in v zvezi s sklenjenim sporazmom je vlada izdala obsežno pomilostitev vseh političnih krivcev in kaznjencev.

Posebno uredbo je izdala vlada, s katero ureja izplačila vlog pri denarnih zavodih, posojilnicah in hranilnicah. Hranilne vloge na knjižicah in tekočih računih se bodo izplačevale do 5000 dinarjev takoj, do 20.000 dinarjev na enomesečno odpoved, kar je več pa na trimesečno odpoved.

Skopljanskega bana Hajduka-Veljkovića je iz maščevanja ustrelil uradnik, ki je bil odpuščen radi pijančevanja in nasilja.

V ministrstvu za socialno politiko je bila konferenca glede pobijanja brezvestne špekulacije in neupravičenega povišanja cen življenjskih potrebščin v prostem prometu. Potrebni ukrepi bodo v kratkem uveljavljeni.

Svoicem naših sezonskih delavcev v Franciji in Nemčiji

Radi mnogih neresničnih govoric, ki se razširjajo med narodom o nevarnosti kateri so izpostavljeni naši sezonski delavci, obveščamo vse domače, ki imajo v Franciji in Nemčiji svoje sinove, hčere, može ali žene, da naj bodo mirni in naj ne verjamejo lažnim govoricam. Zveza poljedelskih delavcev v Murski Soboti z budnim očesom gleda na razmere, ki so se v Nemčiji in Franciji pojavile ter je podvzela vse potrebne korake pri naših oblastih, da bodo naši delavci zaščiteni pred nevarnostjo vojne. Tudi naši konzulati in izseljeniški gg. duhovniki so tam še vedno in smo prepričani, da niso zamudili prilike v

V Ljubljani se je sestel banovinski odbor JRZ pod predsedstvom g. dr. Korošca, ki je sklepal o vsem, kar je potrebno za prenašanje kompetenc na posamezne banovine, kakor se to že izvršuje na Hrvaškem.

Pravosodni minister je izjavil, da bo sedanja vlada v kratkem izdala zakon o volitvah narodnih poslancev, ki bo določal tajno glasovanje.

Občni zbor evang. seniorata

Letošnji občni zbor prekmurskega evang. seniorata je bil v petek, dne 8. t. m. v Moravcih. Občnega zbora so se udeležili zastopniki vseh evang. župnij ter verniki iz celega Prekmurja. Pred občnim zborom je bila služba božja, katero je obdržal puconski župnik g. Luthar Adam. Po službi božji je bil občni zbor Gustav Adolfa podružnice, kjer so njeni voditelji poročali o veliki aktivnosti tega društva. Sam senioratski občni zbor je potekel v vzornem redu ter so bili vsi sklepi soglasno sprejeti. Občni zbor je pokazal homogenost prekmurskega evang. življa in se je na njem videla prava slika vestnega in marljivega dela na duhovnem polju.

Nesreče

— **Bukovnica.** Puhan Janez, posestnik je padel s kolesa in si zlomil levo nogo.

— **Neradnovci.** Balek Kolomana, posestnika iz Neradnovca je na veselici nekdo udaril s stolom po glavi in ga močno poškodoval. Balek je bil tako pijan da niti ne ve, kdo ga je udaril. Prepeljan je bil na zdravljenje v soboško bolnišnico.

— **Gornji Petrovci.** Z drevesa je padel Kūčan Ludvik, banov. cestar in si zlomil roko. — Prav tako je padel s hruške Lucu Franc, posestnik, ki se je močno poškodoval na glavi. Oba se zdravita v soboški bolnišnici.

— **Tišina.** Ivanek Terezija, pos. hči iz Tišine je padla s slive in si zlomila roko.

— **Sobota.** Hari Kolomanu, čevljarskemu vajencu iz M. Sobote je eden izmed krojačev pri B. Š. v Murski Soboti zagnal trd predmet v trebuh. Hari je dobil hujše poškodbe. — Sever Jožef iz M. Sobote je padel s kolesa in se popraskal po obrazu ter si presekalo koleno na levi nogi — Oba se nahajata v bolnišnici.

— **Čepinci.** Posestnico Gašpar Ano je z nožem zabodel v roko Gostonj Nikolaj iz Čepinca.

— **Kobilje.** Berden Deziderju, pos. je na mostu v Kobilju v mraku spodrsnilo, da je padel pod most na betonsko ploščo, pri čemer si je poškodoval levo roko.

— **Krajna.** Šebjanič Koloman iz Krajne je sunil Šiplič Ano, pos. istotam, ki je padla in si izpahnila roko.

— **Dokležovje.** Lukač Jožef, pos. sin si je pri padcu zlomil levo roko.

— **Gor. Radgona.** Nek prometni uradnik iz G. Radgone je po neprevidnosti v Orehom vrhu v gozdu ustrelil Pavlič Antona, viničarja iz Orehovega vrha.

Starši!

Preden kupite svojim otrokom šolske potrebščine, oglejte si veliko zalogo

aktovk, nahrbtnikov,
šolskih knjig,
monopolskih zvezkov

za osnovno šolo in gimnazijo in vse ostale potrebščine.

Cene nizke!

Knjigarna HAHN, Murska Sobota.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Kolesa

dobite najceneje pri

N e m e c J., M Sobota.

Gasilski avto
(1 in pol tonski FORD) dobro ohranjen, popolnoma nova karoserija za motorko in 18 oseb, prodam ali dam v račun za novi ali dobro ohranjen tovorni, poltovorni ali osebni avto. SENCAR M. Štrigova

Bodite trezni in razsodni

V zadnjem času se pojavljajo pri nas v zvezi z zunanjimi dogodki raznovrstne vesti, ki nimajo nobene osnove. Te vesti širijo nezavedno ali zlohotno posamezniki, ki so popolnoma neobveščeni ali ki so pod vplivom neodgovornih činilcev, ki imajo interes na tem, da se širijo med ljudstvom netočna in neobjektivna obvestila. S širjenjem takih vesti se spravlja ljudstvo v zmoto in se bega, čemur se je treba v teh težkih časih izogibati. Zaradi tega se opozarja prebivalstvo, da takim vestem ne veruje in da njihovo razširjanje onemogoči ter prijavi

oblastem osebe, ki širijo take vesti, da bi se proti njim lahko postopalo po zakonu. Vsem je znano, da je Jugoslavija glede današnjih dogodkov zavezala nevtralne stališče in da je naša država pomemben faktor miru v tem delu Evrope. Takemu stališču mora odgovarjati tudi dostojanstvena mirnost prebivalcev glede presoje mednarodnih dogodkov. Vse prebivalstvo mora dostojanstveno in mirno ter vzdržno zavzeti nepristransko stališče glede presoje dnevnih dogodkov, ki še nanašajo na obe vojskujoči se stranki.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 14. IX. ob 20.30 uri
v petek, dne 15. IX. ob 20.30 uri
v soboto, dne 16. IX. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

KOMEDIJA

„TROJICA V SNEGU“
(LAŽNI MILIJONAR)

Frank Morgan Robert Young Mary Astor

Nemška verzija! Komedijska in romantika, smeh, ljubezen v divnem okvirju zasneženih Alp.

V nedeljo dne 17. IX. 1939 ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„TROJICA V SNEGU“

Znižane cene: 2—, 3—, 5— din

Dodatek: Najnovejši „Metro-Journal“
in predigra „CIRKUS DASE“

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 17. IX. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 18. IX. ob 20.30 uri
v torek, dne 19. IX. ob 20.30 uri

VESELA ZGODBA

„FLIRT“

Katharine Hepburn Cary Grant

Kakšne posledice lahko ima lep dopust! Ljubezen mlade milijonarke do umetnika. Ta zgodba je dokaz, da denar ni vse, da so ne svetu še druge vrednote...

Dodatek: Najnovejši „Alla-Journal“
in predigra.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Pomirjenje med vlagatelji

Predno je bila izdana nova uredba, ki ureja poslovanje denarnih zavodov v teh nemirnih časih, je bilo med vlagatelji precej nemira in strahu. Že so hiteli jemati iz hranilnic denar in med praznovanjem so s skrbjo pričakovali, kaj bo.

Po razglasitvi nove uredbe je zaupanje v denarne zavode vrnjeno. Dviganje vlog še sicer ni padlo na običajno ravnino, toda pada. Da, celo nove vloge rastejo, kar pač najbolj potrjuje, da je mimo prva zmešnjava.

Olajšave invalidom pri železniški vožnji

Zadnje „Službene novine“ so prinesle nekaj izprememb glede železniških olajšav vojnih invalidov. Po tej uredbi imajo brezplačno vožnjo vsi invalidi, ki potujejo po vlakih na poziv oblastev. Vozijo pa se v onem razredu vlaka, ki jim pripada po činu v vojski. Za brezplačno vožnjo je potrebna posebna objava, ki velja 3 mesece. Glede zasebnih potovanj pa je urejeno tako, da uživajo vojni invalidi stalno polovično voznino. Osebe, ki so samo zaščitene z uredbo o vojnih invalidih, pa imajo pravico do 12-kratne letne voznine, za katero so potrebne legitimacije, ki jih izdaja za Slovenijo železniško ravnateljstvo v Ljubljani; legitimacije veljajo pet let.

IZDA SE TAKOJ

OPREMLJENA SOBA.

Naslov se izve v knjigarni HAHN v M. Soboti.

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— Poroka. G. Čačinovič Rudolf, uradnik iz Rakičana in Cvetko Gabrijela iz Murske Sobotice sta se poročila pri Mali Nedelji dne 12. septembra t. l. Mlademu paru obilo sreče!

— Dr. Kovačič Maks, ki je bil lani v tem času upokojen kot ravnatelj ptujske gimnazije, je zdaj imenovan za ravnatelja zasebne dvorazredne trgovske šole v Murski Soboti.

— Poroka. Preteklo nedeljo sta se v Celju poročila tukajšnji domačin g. mg. ph. Ivo Dittrich in gđč. cand. pharm. Vida Orožnova hčerka odvetnika dr. Milana Orožna v Celju. Iskreno čestitamo!

— Ceste v našem mestu so sedaj res lepo urejene, posebno Alek sandrova, Kolodvorska, Radgonska, Slovenska in Cerkevna. Modernizacija teh se najbolj opazi na križišču pred Ašerjevo trgovino do občinske tehtnice. Tu je cesta razdeljena po cestno policijskih predpisih. Toda desna stran ceste od trgovine g. Čeha pa do Trgovskega doma ni urejena tako kakor ostali deli na tem prostoru. Vsa je polna jamic ter je v deževnem vremenu silno blatna. Upamo, da bo g. župan, ki je obenem tudi predsednik cestnega odbora in ki je že tolikokrat pokazal pravi smisel za olepševanje našega mesta, pustil ta del ceste popraviti, še preden nastopi jesensko deževje.

— Veliki prazniki izraelitov. Preljeli smo obvestilo, da člani izraelitske verolzpovedi praznujejo v dneh 14. in 15. septembra t. l. praznik Novega leta in sicer prestopajo v leto 5700. 23. septembra pa praznik znan pod nazivom Jom Kipur-a. Na željo prizadetih objavljamo, da ostanejo trgovine članov izraelitske verolzpovedi v dneh 14., 15. in 23. septembra t. l. ves dan zaprte.

— Požar sredi mesta. V ponedeljek v opoldanskih urah, ko je utihnil promet na ulicah in so se meščani podali k obedu, je nenadoma izbruhnil požar v kino Central last g. Dittricha. Prvi so opazili ogenj otroci, ki so bili v bližini. Obvestili so domačine o preteči nevarnosti, ki so takoj alarmirali gasilce. V najkrajšem času so bili mestni gasilci in gasilci tovarne Benko na požarišču ter se s svojimi motorkami lotili gašenja, ki je bilo zelo oteženo zaradi primanjlovanja vode. Dočim je ena brizgalna črpala vodo iz šolskega vodnjaka, je moral drugi priskočiti na pomoč škropilni avto. Gasilci so takoj vdrli v kino dvorano, kjer so že nevarno razsajali ognjeni zubli. V neverjetno kratkem času se jim je posrečilo odstraniti pretečo katastrofo. Požar je resno ogrožal vso bližnjo okolico zato je hitro in uspešno delo gasilcev, ki jih je vodil starešina gas. župe g. Benko, tembolj hvalevredno. Takoj uvedena preiskava je dognala,

da je bil požar podtaknjen. Zločinec je polil zavese v ospredju s špiritom ter jo na to zažgal. Ogenj je bliskovito planil po projekcijskem platnu in drugih gorljivih predmetih ki so nameščeni v bližini. Povzročena škoda znaša okrog 15.000 din. ker se je radi požara popolnoma pokvarila tudi draga tonska aparatura, ki je bila nameščena v ospredju. Sreča v nesreči je bila, da ni požar izbruhnil ponoči, ko bi bila hitra intervencija onemogočena. Lastnik g. Dittrich trpi občutno škodo, saj je vsa kino dvorana s priključenim stanovanjem in z vsem dragocenim inventarjem zavarovana le za okrog 60.000 din. Ta požar pa naj bo resen opomin vsem merodajnim činiteljem, da je treba v tem delu mesta urediti potrebne požarne studence. Vsako odlašanje bi lahko postalo usodno. — Lastnik kina g. Dittrich da 1000 dinarjev nagrade za izleditev požigalca.

V korist Angliji in Franciji

Washington, 12. sept. AA. Finančno ministrstvo poroča, da je dobilo od francoskega finančnega ministrstva obvestilo o ukrepih, ki jih je izdala francoska vlada v Franciji in v francoskih prekmorskih posestvih za nadzorstvo nad tečaji. Finančni minister je izjavil, da vlada USA priznava izredne okoliščine, ki so narekovale te ukrepe, in da ostane trojni denarstveni dogovor v veljavi. Ker je tudi Anglija izdala podobne ukrepe, trojni dogovor kljub temu funkcionira, saj so k njemu pristopile tudi Belgija, Holandska i Švica. Ameriško finančno ministrstvo bo tudi v bodoče kupovalo in prodajalo zlato v Veliki Britaniji in Franciji. Finančni minister je podčrtal, da bo ameriški kupčijski svet nadaljeval svojo trgovino z Anglijo in Francijo brez slehernih težkoč. Naglasil je tudi, da se odbor finančnega ministrstva trudi, da ohrani v veljavi normalne kratkoročne trgovinske kredite z vojujočimi se strankami, v kolikor jih dovoljuje nevtralnostni zakon.

Rusija 4 milijone pod orožjem

London, 12. sept. „Daily Telegraph“ poroča iz Moskve, da ima Sovjetska Rusija sedaj pod orožjem štiri milijone mož.

Japonska izkorišča položaj v Evropi

Tokio, 12. sept. AA. Reuter. Po uradnem poročilu je japonska vlada sklenila znatno pospešiti dosedanja potek operacij na Kitajskem. V zvezi s tem je izvršila celo vrsto sprememb na vodilnih mestih. Za vrhovnega poveljnika japonskih oddelkov na Kitajskem je imenovan general Tosizo Nišijo, dosedanja glavni inšpektor vojaških šol, za načelnika njegovega štaba pa divizijski general Seširo Itagaki, bivši vojni minister v Hiranumovi vladi.

Ob zaključku lista:

Nasprotujoča si poročila

Pariz, 12. sept. Poljski radio poroča, da je močna poljska posadka v stari ruski trdnjavi Modlin na Visli odbila celo vrsto nemških napadov. Namen nemških operacij v tem kraju je, da bi prodrli v varšavsko predmestje.

Varšava, 12. sept. Glavna značilnost vojskovanja v zadnjih štirih dneh je ta, da se je nemško prodiranje v sredino Poljske ustavilo in da je maršal Ridz-Smigly ustalil poljsko vojsko na novih postojankah ob Visli in Sanu. To dejstvo je tako vplivalo na nemški ofenzivni načrt, da so ga morali nemški poveljniki spremeniti in da so se sedaj odločili za novo prodiranje na Poljsko z boka in sicer iz Vzhodne Prusije pri Suvalki. Varšava je tudi v zadnjih 24 urah doživela nekaj težkih bombnih napadov. Med porušeni hišami je tudi znamenita Pilsudskijeva rezidenca Belvedere.

Berlin, 12. sept. Tukaj so pričani o nujnem padcu Varšave navzlic hudemu odporu, ki ga nudijo Poljaki. Nemška poročila istočasno prerokujejo tudi skorajšnji propad poljske armade. Nemške čete so prekoračile Vislo med Varšavo in Modlinom navzlic hudemu topniškemu ognju. Čete, ki napredujejo iz vzhodne Prusije, so zavzele Lomzo. Velik uspeh so Nemci dosegli tudi pri Poznanju.

Nemci potaplajo angleške ladje

Basel, 12. septembra. AA. (Havas). V Nemških krogih ne prikrivajo, da so dobile nemške podmornice ukaz, naj vodijo nepomirljivo vojno proti vsem angleškim ladjam, zlasti pa proti transportnim ladjam.

Rio de Janeiro, 12. septembra. AA. (Stefani.) Že osem dni ni nobenih poročil o angleških ladjah „Sigland“ in „Patriote“ ter o francoski ladi „Florida“.

Newyork, 12. sept. AA. Reuter: Angleška tovorna ladja „Blair Lodge“ je bila potopljena. Tako javlja nek radiogram, ki ga je dobila parobrodna družba United States Lines, ki pravi, da je bila ladja potopljena na odprtem morju blizu irske obale. Posadko potopljene ladje je rešil ameriški parnik „American Cipper“, ki se je vrnil s poti in je preplul 150 milj, da bi rešil posadko.

Ceni. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista.

— Prosenjakovci. Naša gasilska četa si je s pomočjo vaščanov in svojih dobrotnikov zgradila prav lep gasilski dom, ki bo odgovarjal vsem potrebam naše čete. Dom je že dogotovljen in 24. septembra ob 10. uri bo blagoslovljen. Po blagoslovitvi bo gasilska trgatvena veselica pri g. Vargi. Vabimo vse gasilce in prijatelje gasilstva, da nas ob tej slavnostni priliki obiščejo in med našimi prijetnimi gričiči vsaj en dan pozabijo svoje vsakodnevne težke skrbi.

— Tišina. Po dolgem času so prebivalci našega kraja napravili javno tehniko pred gostilno gospe Julijane Žokš, ki bo v kratkem času dograjena in predana javnosti. O potrebi javne tehnice na Tišini smo v preteklem času v našem listu ponovno pisali. Sedaj se bo to uresničilo in bo tehnica gotovo služila prebivalcem te okolice v veliko korist, saj je Tišina na zelo prometnem mestu, z gosto naseljenim prebivalstvom. Tehnica bo služila predvsem bližnjim kmetovalcem za tehtanje poljskih pridelkov, sena in živine. Največjo zaslugo za zgraditev tehnice imata krajevni starešina g. Šeruga, ki ni odnehal toliko časa, dokler niso krajevni odborniki pristali na zgraditev tehnice. Na njegovo pobudo so vaščani v tem letu zgradili tudi prav lep gasilski dom. Za postavitev tehnice zasluži priznanje poleg g. Šeruge tudi g. Kutoša (Žokšov Šandor), ki je neumorno delal za nabavo tehnice in je brezplačno napravil mnogo poti z vprego in peš.

— Poljske tatvine. Samo kmetovalec ve, kako mu je težko pri srcu, ko dnevno ugotavlja tatvine svojih poljskih pridelkov, za katere se je toliko trudil vse leto. Danes so mu odnesli krompir, pred dnevi koruzo, zelje itd. Zaman je kopal, plel, gnojil, zalival. Tatovi pridejo ponoči, pa mu odnesejo s polja pridelke, za katere se je trudil in mučil. Ali je res mogoče, da se vse to nemoteno dogaja? Kje so in kaj delajo poljski čuvari? Ali res ni mogoče bolje nadzorovati delomržežev, ki hočejo živeti v breme kmetovalcev? Dovolj je tega. Straže naj izvrše svojo dolžnost. One, ki se priživljajo s trudom kmetovalcev in ki jih je toliko v bližini Murške Sobotice, je treba vzeti pod strogo kontrolo, pa bili črne ali bele kože.

— Mali obmejni promet ustavljen. Takoimenovani mali obmejni promet so nemške obmejne oblasti napram nam ustavile. Državno mejo smejo prekoračiti le dvolastniki s predpisanimi listinami.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTI

Ravnateljstvo privatne dvorazredne trgovske šole v M. Soboti objavlja, da je za vpis v I. razred še nekaj mest prostih. Čeprav je rok za vpisovanje že potekel, ima ravnateljstvo po § 18 organizacijskega statuta pravico, da sprejme do 20. septembra učence in učenke, ki se niso mogli v določenem roku vpisati. Ministerstvo trgovine in industrije dovoljuje naknadne vpise do 10. oktobra. Po tem roku se ne more več sprejemati učence.

Pouk na privatni dvorazredni trgovski šoli v Murški Soboti bo z ozirom na učence in učenke, ki bivajo izven Murške Sobotice, urejen tako, da bodo imeli ti možnost potovati domov z vlaki, ki odhajajo popoldan proti Ormožu, oziroma proti Hodošu.

Zaradi nabave knjig in drugih učil na privatni dvorazredni trgovski šoli v Murški Soboti sporočamo vsem gojencem, ki so se že vpisali in onim, ki se nameravajo v naknadnem roku še vpisati, da dobijo tozadevna navodila na dan, ko bo pričetek šolskega pouka. Zato svetujemo vsem interesentom naj se ne prenačijo z nabavami knjig in učil.

Z ozirom na številna vprašanja kdaj prične pouk na privatni dvorazredni trgovski šoli sporoča ravnateljstvo šole vsem interesentom, da bodo o tem s posebno okrožnico obveščeni. Zaradi zbežanosti spričo trenutnih mednarodnih zapletitve so nastale nekatere tehnične zapreke pri dobavi šolskega inventarja, zato bo šolski pouk pričel nekaj dni kasneje kakor je bil prvotno po načrtu predviden.

MOTORNÁ KOLESÁ

SVETOVNE ZNAMKE

TRIUMPH, VICTORIA, DÜRROPP

od 98-125-200-250-350 ccm³

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.

Odtegnitev starega srebrnega denarja

po Din 50.—, Din 20.— in kovinskega drobiža po Din 2.— in 0.50 iz obteka.

Od 16. avgusta 1939 dalje se v šestih mesecih t. j. do vstetega 16. februarja 1940 odtegne postopoma iz obteka stari kovani srebrni denar po Din 50.— in do vstetega 16. avgusta 1940 pa stari kovani srebrni denar po Din 20.— in kovinski drobiž po Din 2.— ter po 0.50.

Po preteku navedenih rokov prenehajo vse te vrste denarja

biti zakonito plačilno sredstvo in se morejo le v še naknadnem roku šestih mesecev zamenjati brez odbitkov z novo nakovanim denarjem samo pri blagajnah Narodne banke in državnih finančnih zavodih. Zato opozarjamo, naj skrbi vsakdo, da čimprej zamenja stare kovance z novimi, ki jih je minister za finance sporazumno z Narodno banko z odločbo od 31. julija 1939 št. 46.310 dal v promet.

Najnovejši RADIO APARATI

Na zalogi vse naj- **model 1940 dospeli!** boljše znamke kakor:

HORNYPHON, KÖRTING, RADIONE, BRAUN i. t. d.

Aparate predvajamo v trgovini, ali na domu brez vsake obveznosti za nakup.

Ugodni plačilni pogoji, nizke cene!

ŠTIVAN ERNEST, TEHNIČNA TRGOVINA **M. SOBOTA.**

Cene vseh vrst koles in šivalnih strojev globoko znižane!

Fotografskega vajecca sprejme

Foto PURAČ

MURSKA SOBOTA

Cvetna ulica.

Na novo odprt
FOTOGRAFSKI ATELIE

SOKOL

Načelnštvo Sokolskega društva v Murški Soboti sporoča članstvu, da prične vpisovanje telovadcev in telovadk v vseh moških in ženskih oddelkih od 15. septembra t. l. dalje in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih vsakokrat od 6—8. ure zvečer v društveni posvetovalnici. Vpisovanje se zaključí s 15. oktobrom. Po tem roku ne bo več dovoljeno vstopanje v razne oddelke, ker se bo pričelo z rednim delom v telovadnici. Deca obojega spola naj pride k vpisovanju v spremstvu starišev ali varuhov.

SPORT

ČŠK — Mura 5:2 (4:0).

V nedeljo je morala Mura odpotovati v Čakovec s skrajno oslabilnim moštvom. Ker je večina igralcev na orožnih vajah, je morala Mura postaviti v borbo juniorsko moštvo, v katerem je le branilec Čagran prekoračil 20. leto. To dejstvo opravičuje nedeljski poraz. Vendar pa, če bi Muraši zaigrali v prvem polčasu z malo večjo voljo, bi bil lahko rezultat popolnoma drugačen. V drugem polčasu, ko so se Sobotčani otresli nerboze, se je videlo, da je Murina mladina tehnično vsaj enakovredna renomiranemu nasprotniku. Čakovčani niso pokazali mnogo. Gole so dosegli iz napak oslabiljene soboške obrambe.

Tekmo je sodil zelo dobro in objektivno g. Konič iz Maribora.

RAZGLAS O LICITACIJI.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR V PROSENJAKOVCIH razpisuje I. pismo ponudbeno licitacijo za oddajo del pri gradnji prizidka drž. ljudske šole v Prosenjakovcih.

Pripomočki se proti odškodnini 200.— Din dobe pri kraj. šolskemu odboru v Prosenjakovcih.

Zapečatene ponudbe se morajo oddati do 12. ure dne 28. septembra 1939. leta kraj. šolskemu odboru v Prosenjakovcih.

Krajevni šolski odbor si pridržuje pravico oddati ali ne oddati dela po lastnem preudarku, brez ozira na ponujeno vsoto.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR
v PROSENJAKOVCIH,
dne 11. septembra 1939.

POSLUŠAJTE VESTI Z

MINERVA

RADIOAPARATI mod. 1940

BREZOBVEZNO PREDVAJANJE

DVOLETNO JAMSTVO

DOLGOROČNO ODPLAČILO

NEMEC JANEZ

MURSKA SOBOTA.

ORION-SACHSENVERK

ZASTOPSTVO.

STROKOVNA DELAVNICA —

POLNENJE AKUMULATORJEV.